

SOMOGY VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

Tájékoztató

**a Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
2022. évi
tevékenységéről**

**Somogy Vármegyei Közgyűlés részére
2023. május 19.**

Készítette:

**Wéber Antal tűzoltó dandártábornok
igazgató**

Cím: 7400 Kaposvár, Somssich P. u. 7.
Telefon: +36-82-528-990
E-mail: somogy.titkarsag@katved.gov.hu
Hivatali Kapu azonosító: 605275140

BEVEZETÉS

A Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (továbbiakban: Igazgatóság) területi jogállású rendvédelmi szervként tölti be alaprendeltetését Somogy vármegyében. Az Igazgatóság közvetlen irányítása alatt négy katasztrófavédelmi kirendeltség (Kaposvár, Siófok, Marcali, Barcs) működik. A szakmai feladatok végrehajtásáért szakterületük vonatkozásában a tűzoltósági-, a polgári védelmi- és az iparbiztonsági vármegyei főfelügyelők, kirendeltségi szinten a felügyelők a felelősek. Szakirányításukkal integrált katasztrófavédelmi hatósági osztályok szolgálják a lakosság biztonságát. A vármegyében öt hivatásos tűzoltó-parancsnokság (a továbbiakban: HTP) és öt önkormányzati tűzoltóság (a továbbiakban: ÖTP) működik.

Az Igazgatóság a rendvédelmi, közigazgatási szervekkel, önkéntes és civil szervezetekkel együttműködve végrehajtotta a feladatait. A koronavírus járvány lecsengését követően a 2022. év első félévének feladatait az orosz-ukrán háború következményeiből adódó polgári védelmi feladatok végrehajtása határozta meg. Az év második részében a katasztrófavédelem számára új feladatokat eredményezett a Kormány azon szándéka, miszerint a közintézmények számára alternatív fűtési lehetőséget, a lakosság rászoruló rétegének pedig fűtőanyagot biztosít a téli időszakra. Az Igazgatóság végrehajtotta a lakosság élet- és vagyonbiztonságának garantálása érdekében az alaprendeltetéséből fakadó feladatokat.

Tevékenységünk középpontjába a hatósági eszközökkel történő megelőzést helyeztük. Az egyes időszakok hatósági, lakosságfelkészítési és katasztrófavédelmi művelési tevékenységének tervezési alapja a veszélyhelyzeti prognózis volt, ezáltal a szervezet tudatosan és hatékonyan működött.

A lakosság felkészítését a változó biztonsági környezetünkre reagálva végeztük. Kiemelt figyelmet fordítottunk a megelőzés fontosságára. Ennek érdekében valamennyi kommunikációs eszközt felhasználva felhívtuk a figyelmet az adott szezonban jelentkező kockázatokra, az öngondoskodás és az egyéni felelősségvállalás, valamint a megfelelő magatartásformák, cselekvési módszerek fontosságára. A közösségimédia-tartalmaknak köszönhetően egyre hangsúlyosabb szerepet kapott a fiatal generáció elérése. Munkánk során mindvégig szem előtt tartottuk a személyi sérüléssel, illetve halálessel járó tüzesetek megelőzését.

Nagy figyelmet fordítottunk a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások hatósági és szakhatósági eljárásaira. Folyamatosan biztosítottuk az előzetes konzultáció lehetőségét a tervezési és a kivitelezési folyamatban résztvevők, valamint a beruházók számára. Az ügyintézés tekintetében az elmúlt évben kiemelkedő szerepet kapott az elektronikus kapcsolattartás, amelynek révén eleget tettünk a XXI. század közigazgatási kihívásainak. A biztonságos kézbesítési szolgáltatás használatával szinte teljes mértékben megvalósult az elektronikus kapcsolattartás az arra kötelezett szervezetekkel. Kiemelt hangsúlyt fektettünk az információbiztonságra, a kockázatok kiküszöbölése érdekében preventív intézkedéseket vezettünk be.

Továbbra is fontos a szervezet számára az önkéntesség támogatása. Az önkéntes tűzoltó egyesületek és az önkéntes mentőszervezetek a központi pályázatok jóvoltából 2022-ben is jelentős anyagi és eszköztámogatásban részesültek. Az önkormányzati tűzoltóságok szakmai feladatellátásának erősítése is megvalósult a központi költségvetésből biztosított anyagi- és eszköztámogatás révén.

A feladatok ellátásához megfelelő eszközparkkal, logisztikai háttérrel rendelkezünk. Munkánk során kiemelt szempont volt a tűzoltási, műszaki mentési tevékenységet végző

beavatkozó állomány testi épségének, életének védelme érdekében védőfelszerelések biztosítása. Az állomány elhelyezési körülményeinek javítása érdekében törekedtünk a laktanyaépületek ütemezett felújítására, folyamatos fejlesztésére.

KATASZTRÓFAVÉDELMI SZAKMAI FELADATOK

TŰZVÉDELEM

Somogy vármegyében a hivatásos tűzoltó egységeken kívül egy nem főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság működik. A vármegyében 38 önkéntes tűzoltó egyesület kötött együttműködési megállapodást a működési terület szerinti hivatásos tűzoltó-parancsnoksággal, illetve mára hat önkéntes tűzoltóság – a „KÖTÉL” Egyesület, valamint Látrány, Nagybjom, Törökkoppány, Szőkedencs és Igal tűzoltó egyesülete – önálló beavatkozóként, a hivatásos egységek jelenléte nélkül is végezheti tevékenységét. Az egyesületek úgynevezett „fehér folton” helyezkednek el, így működésük elengedhetetlen a vármegye közbiztonsága szempontjából. Az önkéntes tűzoltó egyesületek és önkormányzati tűzoltóságok 2022. évi támogatására kiírt pályázaton 28 somogyi egyesület és 5 önkormányzati tűzoltóság pályázott. A benyújtott pályázatok mindegyike támogatást nyert. Közel 50 millió forintnyi (pénzbeli és természetbeni) támogatást ítélt oda a bírálóbizottság. A tűzoltóságok többek között védőeszközöket, tűzoltó készülékeket, nyomó- és szívóoldali felszereléseket, kéziszerszámokat, tűzoltótechnikai és műszaki mentési eszközöket vehették át.

A vármegye egyetlen alkalomszerűen működő létesítményi tűzoltóságánál végrehajtott ellenőrzések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a létesítményi tűzoltóság működése az előírásoknak megfelel, felkészültségük és eszközeik az elvárt kritériumokat teljesítik.

A vizsgált időszakban a vármegye tűzoltóságainak működési területén összesen 3275 esemény történt. Ebből 964 beavatkozást igénylő tüzeset és 1606 beavatkozást igénylő műszaki mentés volt. *(A tűzoltói beavatkozások statisztikai mutatóit az 1-2. számú mellékletek tartalmazzák.)*

Az esetek számát leginkább a szélsőséges időjárási események befolyásolták.

2022-ben az előző évhez képest növekedett a vonulások száma. Főként a nyári időszakban jellemző szélsőséges időjárási események következtében a műszaki mentések száma volt kimagasló. A tüzesetek száma szintén nőtt, főként a szabadtéri tüzek száma emelkedett az előző évhez képest a rendkívül aszályos időszakban.

A legnagyobb összehangolt bevetésre a múlt évben Kaposváron és térségében került sor május végén, a pusztító jégeső okozta károk felszámolása során. Az erős széllel, heves zivattal és jéggel érkező vihar letarolta a fákat a Barcs, Nagyatád, Bárdudvarnok, Kaposvár tengelyen, a megyeszékhely térségében pedig a jég zúzta be a lakóépületek tetejét. A következő napokban a kaposvári, siófoki, marcali, dombóvári és keszthelyi hivatásos, a kadarkúti önkormányzati, a nagybjomi, a böhönyei és a KÖTÉL Egyesület önkéntes tűzoltói, továbbá helyi ácsok házról házra jártak az érintett települések utcáin, eltávolították a viharvert pala- és cserépfedést, majd közreműködtek a tetők ideiglenes lefóliázásában.

Képzések, gyakorlatok

2022-ben Somogy vármegyében a szolgálatot teljesítő beavatkozói és irányítói állomány képzése és gyakoroltatása az éves kiképzési tervnek megfelelően folyt. Bővített tudástár áll rendelkezésre a hivatásos tűzoltók napi továbbképzéséhez, oktató videók, szakmai dokumentumok és előadásanyagok segítik a szolgálat színvonalas ellátásához szükséges ismeretanyag készségi szintű elsajátítását. A gyakorlati szemléletű továbbképzési rendszer révén tovább emelkedett az állomány tudásának szakmai színvonala és nagyobb hangsúlyt kapott a képzési ciklusokat követő számonkérés is. A kiemelt eseményeket feldolgoztuk, a legfontosabb tapasztalatokat, illetve az ellenőrzések tapasztalatait a szakmai továbbképzési

rendszerbe beépítettük. A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat az ellenőrzései mellett továbbképzéseket is tartott a vármegye tűzoltói számára. A gyakorlatokon a hivatásos állomány mellett a vármegye önkormányzati tűzoltói és önállóan beavatkozó önkéntes egységei is részt vettek.

Vármegyei ellenőrző gyakorlatot tartottunk Berzencén a MOL telephelyén, valamint Somogyárdon a Somssich kastélyban. Ezen túl a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat a tűzoltóságok szolgálati csoportjainak tűzoltási és műszaki mentési felkészítő szituációs gyakorlatokat tartott.

Tűzvizsgálat

2022-ben 22 esetben indult hivatalból tűzvizsgálati eljárás. A tüzesetek felszámolását követően a tűzvizsgálat elsődleges helyszíni cselekményeit a Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat, míg a hatósági eljárások lefolytatását a vármegyei hatósági osztály végezte. A tűzvizsgálati eljárások megindításának oka 7 esetben bűncselekmény gyanúja volt, 7 eljárást indítottunk szakmai tapasztalatszerzés céljából, 2 alkalommal haláleset miatt, valamint 6 esetben magasabb riasztási fokozat indokolta a tűzvizsgálatot. A vizsgált tüzeseteket tekintve 14 esetben sikerült megállapítani a tűz keletkezési okát.

Tűzvédelmi tevékenység

Tűzmegeelőzési célú tájékoztatási, oktatási, nevelési és felvilágosítási tevékenységünket az elmúlt évben is folytattuk. A Somogy Vármegyei Tűzmegeelőzési Bizottság koordinációs és tájékoztató tevékenysége fontos szerepet játszott az év során ebben a törekvésünkben. Egyre nagyobb hangsúlyt fektettünk a potenciális veszélyforrásokra, kockázatokra, amelyekre a leghatékonyabb audió-vizuális eszközökkel hívtuk fel a figyelmet az online eszközök és a közösségi média nyújtotta lehetőségek kiaknázásával. Ismeretterjesztő, megeelőzési célú tevékenységet folytatott valamennyi katasztrófavédelmi kirendeltség és tűzoltóság.

A Somogy Vármegyei Tűzmegeelőzési Bizottság fő fókusza 2022-ben a lakástüzek megeelőzésén volt. Az év elején az ételkiszállítással foglalkozó szociális szervezetekkel karöltve otthonukban keresték fel a somogyi tűzoltók a hátrányos helyzetű lakosokat. Minden ételhordóhoz egy szórólap is társult, így összesen csaknem 5300 somogyi állampolgárhoz jutott el a bizottság figyelmeztető üzenete. Nyár végén pedig sajtótájékoztatón szólítottuk meg a somogyiakat, ahova olyan károsultak is meghívást kaptak, akik saját otthonukban tapasztalták meg a tűz pusztító erejét. Az érintettek egy-egy füstérzékelőt vehettek át, növelve ezzel otthonuk biztonságát.

Tűzvédelemmel a környezetünkért címmel indítottunk programsorozatot a kaposvári lakosság számára. Az akció célja volt rávilágítani, hogy nem mindegy, hova kerül a háztartási és a kommunális hulladék, hiszen szelektív gyűjtéssel a szabadtéri tüzek száma is jelentősen csökkenthető. A tanulói ifjúság ismeretterjesztő előadásokon és játékos formában, a modern kor elvárásainak megfelelő szórakoztató feladatokon keresztül sajátította el a legfontosabb tűz- és környezetvédelmi ismereteket. A négy iskolai előadáson, a városi tűzvédelmi vetélkedőn és a gyermeknapon összességében csaknem 2000 kaposvári lakos gazdagodott tudással és élménnyel.

Mintegy 300 kaposvári óvodást és iskolást avattak be a bajba került állatok mentésének részleteibe a tűzoltók az Állatok világnapján. Az előadások célja az volt, hogy az állatmentések bemutatásával felhívják a lakosság figyelmét a felelős állattartás fontosságára.

Tájékoztattuk a somogyiakat többek között a szén-monoxid-mérgezés megeelőzésének és a kémények ellenőrzésének fontosságáról, a szabadtéri tűzgyűjtással kapcsolatos tudnivalókról.

Az Igazgatóság hat héten át tevékenyen részt vett a balatonföldvári NARO Campingben a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által szervezett katasztrófavédelmi ifjúsági tábor napi programjainak megszervezésében. A Fonyódligeti Erzsébet-táborban nyáron minden szerdán rendvédelmi, honvédelmi és egészségügyi bemutatókon vehettek részt a táborozó gyerekek, a Hősök napja elnevezésű programsorozaton, amelyet a táborokat szervező Erzsébet Alapítvány a katasztrófavédelem, a rendőrség, a honvédség, a mentők és a büntetés-végrehajtás munkatársaival közösen tartott.

POLGÁRI VÉDELEM

Az Igazgatóság polgári védelmi szakterülete a veszélyhelyzetek tudatos megelőzésére, a felkészítésre, az önkéntességre, valamint a bekövetkező események hatékony, gyors kezelésére fordított kiemelt figyelmet. A koronavírus járvány lecsengését követően az első félévben az orosz-ukrán háború következményeiből adódó polgári védelmi feladatok voltak meghatározók.

A vármegyében élő állampolgárok biztonságának fokozása érdekében felmértük a Somogy vármegyei települések katasztrófavédelmi szempontokon alapuló valós veszélyeztetettségét, amelyet a Somogy Vármegyei Területi Védelmi Bizottság elnökével közösen értékeltünk. A kockázatazonosítási eljárás alapján Somogy vármegyében 18 település I-es, 103 település II-es és 125 település III-as katasztrófavédelmi osztályba sorolt. Jellemző az ár- és belvízi veszélyeztetés, a zsáktelepülés jelleg, a tranzit útvonalak elhelyezkedése, a veszélyesáruszállítás és ehhez kapcsolódó veszélyeztető hatás. A Balaton térségében ezen felül a rendkívüli időjárási körülmények általi veszélyhelyzetek is befolyásolták a térség településeinek katasztrófavédelmi besorolását. A települések sorolásának felülvizsgálatát az önkormányzatokkal közösen elvégeztük. *(A végrehajtott kockázatazonosítási eljárás alapján a vármegye településeinek katasztrófavédelmi osztályba sorolása a 3. számú mellékletben látható.)*

Mind a 246 településen egységes szerkezetű veszélyelhárítási tervet készítettünk és felülvizsgáltuk a munkahelyi, települési, területi (járási) polgári védelmi szervezetek felépítését és létszámát.

Az Igazgatóság operatív munkaszerve működésének, a vezetés-irányítás biztosítottságának érdekében szervezett gyakorlatokat kielemeztük, a tapasztalatokat hasznosítottuk. Vármegyei döntéstámogató adattárat készítettünk, amelyet nyitott alkalmazásként folyamatosan frissítünk, a hozzáféréssel rendelkezők számára az abban tárolt adatok naprakészen elérhetők.

Önkéntes mentőszervezetek

Az önkéntes alapon szerveződő mentőszervezetekre kiemelt figyelmet fordítottunk. A Somogy Mentőcsoporthoz és a vármegyében működő járási mentőszervezeteknek felkészítést és gyakorlatot tartottunk az ár- és belvíz elleni védekezésről, a rendkívüli időjárási események során jelentkező feladatokról. A mentőszervezetek tagjai honvédelmi felkészítésen is részt vettek.

A védelmi képesség növelése érdekében valamennyi járásban önkéntes területi polgári védelmi szervezetek, járási mentőcsoporthoz működését támogattuk. Jelenleg 111 önkéntes mentőszervezet áll rendelkezésre a vármegyében. A folyamatos toborzásnak, valamint lakosságtájékoztatásnak köszönhetően az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek összlétszáma megközelíti a 7800 főt, felkészítésük folyamatos. A védekezési munkálatokra tervezett önkéntes mentőszervezetek parancsnoki állománya részére árvízvédelmi felkészítő foglalkozást, gyakorlatot szerveztünk, állományuk értesíthetőségét ellenőriztük. A mentőcsoporthoz tagjai a rendkívüli időjárási események, vagy ár- és belvízi helyzet kezelésére egyaránt bevetethetők.

Az önkéntes mentőszervezetek az elmúlt évekhez hasonlóan több alkalommal is részt vettek a bekövetkezett események felszámolásában, ami elsősorban a viharkárok következményeinek felszámolásából tevődött össze. 2022-ben az önkéntes mentőszervezetek alkalmazására Somogyban 111 alkalommal volt szükség.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által az önkéntes mentőszervezetek támogatására kiírt pályázaton az elmúlt évekhez hasonlóan tavaly is eredményesen pályáztak a Somogy vármegyei szervezetek. A pályázat célja a hazai katasztrófa-elhárításban részt vevő mentőszervezetek feladataihoz kapcsolódó működési, fejlesztési költségek finanszírozásával a mentési képességek növelése, eszközfejlesztéssel, valamint a továbbképzéseken való részvétel támogatásával a szerepvállalásuk szélesítése volt. Az Igazgatósággal együttműködési megállapodással rendelkező, minősített mentőszervezetek közül 12 tagszervezet jelentkezett a kiírt pályázatra, amelyből mind a 12 egyesület pályázati anyagát pozitívan bírálták el, így több mint 4,5 millió forint összértékben kaptak támogatást a tevékenységükhöz kapcsolódó működési költségek fedezésére, valamint műszaki-technikai eszközök és védőruházat beszerzésére. Egyedi elbírálás alapján – mint a HUSZÁR Mentőszervezet tagszervezete – a „KÖTÉL” Kaposvári Önkéntes Tűzoltó és Életmentő Egyesület részesült további 2 millió forint támogatásban, amelyet kötelező gépjármű felelősségbiztosításra, üzemeltetésre, alkatrészekre, valamint fenntartási költségekre fordítottak.

Az Igazgatóság állományából 6 főt a HUNOR Hivatásos Mentőszervezetbe, míg a Somogy Mentőcsoportból 8 főt a HUSZÁR Önkéntes Mentőszervezetbe delegáltunk. Kollégáink vezetői, és beavatkozó feladatokat látnak el a központi rendeltetésű mentőszervezetekben.

Lakosságfelkészítés

Az Igazgatóság lakosságfelkészítési tevékenységét a járványhelyzethez és az aktuális veszélyhelyzeti szabályozáshoz igazítottuk. A lakosságfelkészítés eszközeit kibővítettük, a bemutatókon, képzéseken túl az online térben is jelen voltunk, amely sok tekintetben új szemléletmódot követelt.

A kedvező tapasztalatok alapján 2022-ben is folytattuk a Nyitott szertár programot, amelyre kifejezetten nagy volt az érdeklődés, elsősorban a helyi óvodák és iskolák részéről, akik az akció keretein belül előre egyeztetett időpontban látogathatták a tűzoltóságokat. Törekedtünk arra, hogy az elméleti ismereteken túl bemutatókkal is színesítsük a programot.

A katasztrófavédelmi közösségi szolgálatra – mint a lakosságfelkészítés egyik leghatékonyabb lehetőségére – egységes vármegyei levezetési tervvel készültünk. A közösségi szolgálat teljesítésére a vármegye valamennyi középiskolájával, valamint egyre több, a szomszédos vármegyékben működő tanintézménnyel kötöttünk együttműködési megállapodást annak érdekében, hogy az ott tanuló diákok Igazgatóságunkon teljesíthessék közösségi szolgálatukat. Mára 49 tanintézményből fogadunk tanulókat a katasztrófavédelmi közösségi szolgálat teljesítésére, 2022-ben 102 fő vett részt a programban.

A lakosságfelkészítés másik pilléréként végrehajtottuk Berzence, Kaposvár és Kiskorpad települések külső védelmi terveinek ellenőrzését. Mindhárom településen külső védelmi terv gyakorlatot szerveztünk. A gyakorlatok végrehajtásában részt vettek a védelmi és biztonsági igazgatás helyi és területi szereplői, az érintett önkormányzatok, a rendőrség, a mentők és az önkéntes mentőszervezetek állománya is. A gyakorlatokkal a lakosság felkészítésén túl továbbfejlesztettük a társhatóságok együttműködését és a lakosság védelme érdekében felkészültünk egy esetleges ipari baleset hatékony felszámolására.

Vis maior eljárások

Somogy vármegyében a múlt évben 13 vis maior eljárást kezdeményeztek az önkormányzatok. 2022-ben is történt az előző évihez hasonló rendkívüli esemény, amely során Kaposvár, Kaposújlak, Kaposmérő, Kaposfő, Kiskorpad, Jákó településeken okozott károkat a vihar és a jégeső. A katasztrófavédelem által támogatott valamennyi vis maior igényt befogadta a Belügyminisztérium.

Feladatellátásunkban a magas szakmai színvonal biztosítására törekedtünk. Állományunkat felkészítettük, ismeretüket folyamatosan bővítettük. A Magyar Államkincstár Somogy Vármegyei Igazgatóságával kialakított együttműködés hatékony. A helyszíni ellenőrzéseket továbbra is a vármegyei polgári védelmi főfelügyelő szakirányításával a polgári védelmi felügyelők, a katasztrófavédelmi megbízottak és a közbiztonsági referensek részvételével hajtották végre.

HATÓSÁGI SZAKTERÜLET

A Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság integrált hatósági tevékenységét az Igazgatóság főfelügyelői, valamint hatósági osztálya, a katasztrófavédelmi kirendeltségek katasztrófavédelmi hatósági osztályai és felügyelői hatékony együttműködése jellemezte az elmúlt időszakban. A tűzmegelezési, iparbiztonsági hatósági, szakhatósági eljárások során hatósági feladatainkat integrált szemlélettel hajtottuk végre.

Az Igazgatóság hatósági tevékenységét a preventív, szolgáltató hatósági tevékenység jellemezte. Az állampolgárok jogkövető magatartását különféle közlemények, tájékoztatók kiadásával, online konferenciák szervezésével segítettük elő. Egyik fő cél a megelőzés hatékonyságának növelése, ennek érdekében szezonálisan jelentkező kockázati tényezőkre tekintettel adtunk ki közleményt, valamint tájékoztatást az állampolgárok számára.

TŰZMEGELŐZÉSI SZAKTERÜLET

Az Igazgatóság és a katasztrófavédelmi kirendeltségek hatósági tevékenységét végrehajtó állománya a múlt évben több mint 2500 hatósági ellenőrzést folytatott le. A végrehajtott hatósági ellenőrzések mintegy 70 százaléka tűzvédelmi hatósági ellenőrzés volt.

Az év során kiemelt figyelmet fordítottunk a szabadtéri kockázati helyszínek, erdő- és vegetáció ellenőrzésére, a hulladéklerakók ellenőrzésére, a zenés-táncos rendezvény helyszínek ellenőrzésére, a pirotechnikai termékek év végi forgalmazásának ellenőrzésére, de részt vettünk a nyári betakarítási munkákat megelőzően a gépek műszaki ellenőrzésén is.

A végrehajtott ellenőrzésekről összességében elmondható, hogy bár a fenntartók törekednek a tűzvédelmi szabályok betartására, a megelőzés folyamatos figyelmet igényel mind a fenntartók, mind a tűzvédelmi szolgáltatók részéről.

A tűzvédelmi ellenőrzések során jellemző hiányosságként a tűzvédelmi dokumentációk, ezek közül is főként az elektromos felülvizsgálatokkal kapcsolatos hiányosságok (lejárta felülvizsgálat, feltárt hibák kijavításának hiánya) voltak tapasztalhatók.

A fenntartók, üzemeltetők jogkövető magatartását mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt tűzvédelmi hiányosságok döntően nem voltak súlyos hibák, továbbá kijavításukra, ezzel a tűzbiztonság javítására az üzemeltetők gyors intézkedéseket tettek.

A szolgáltatásfelügyelet egyik jelentős része a kéményseprő-ipari tevékenység hatósági felügyelete. Somogy vármegyében a közületek tekintetében kilenc kéményseprő-ipari szolgáltató lát el kéményseprő-ipari tevékenységet, amelyek közül háromnak a vármegyénkben van a székhelye. A kéményseprő-ipari szolgáltatás folyamatos hatósági felügyelete során az ellátás megfelelő biztosításának érdekében ellenőrzéseket végeztünk, hiányosságot nem tapasztaltunk.

A tűzoltó technika felülvizsgálatot végzőkkel, valamint a tűzvédelmi szakvizsgázatokkal kapcsolatos ellenőrzések során szabálytalanság nem fordult elő.

Piacfelügyeleti ellenőrzéseink számát jelentősen befolyásolta, hogy található-e a vármegyében az ellenőrzés alá vont eszközöket forgalmazó, vagy beépítő cég.

Fogyasztóvédelmi ellenőrzéseket a pirotechnikai termékek esetében az állandó és az ideiglenes tárolási helyeken hajtottunk végre.

Az Igazgatóság hatósági állománya – tervezetten – a hatékony tűzmelegelőzés érdekében időnyellegű tűzvédelmi hatósági ellenőrzéseket is végrehajtott. Az előrelátó, megelőző gondolkodásmódú, tervszerű munkavégzés céljából rendszeresen prognosztizáltuk a várható időjárási körülmények, a helyi sajátosságok figyelembevételével a kockázatokat. Ennek eredményei azt mutatták, hogy az ilyen módon végrehajtott, megelőző és integrált szemlélet képes a várható veszélyhelyzetekre, kockázatokra történő tényleges felkészülést és a kapcsolódó feladatokat segíteni.

A hatósági tevékenység további része a tűzvédelmi hatósági engedélyezés, amely továbbra is főként az automatikus tűzjelző- és oltórendszerek engedélyezési, az Igazgatóság hatáskörében a tűzvédelmi használati szabályok alól megfelelő biztonsági szintet nyújtó ellensúlyozó intézkedések figyelembe vételével az eltérési engedélyezési, valamint a katasztrófavédelmi kirendeltségek hatáskörében az éghető héjazat építésével kapcsolatos engedélyezési eljárásokban nyilvánul meg.

Somogy vármegyében a vízügyi és vízvédelmi hatósági hatásköröket gyakorló Vas, Fejér és Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság illetékességi területe – a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági ügyeket tekintve – továbbra is igazodik a jogelődöknek megfelelő, vízgyűjtő területek figyelembevételével kialakított illetékességi területhez. A feladatok végrehajtásának elősegítése érdekében a hatáskörrel nem rendelkező Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságon két kijelölt vízügyi referens áll rendelkezésre.

Az éves hatósági feladatokkal összefüggésben a nyári időszakban a társhatóságokkal közösen aratási koordinációs értekezleteken vettünk részt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Somogy Vármegyei Igazgatóságán. A társasházak tűzbiztonságának napja alkalmával a társasház kezelők tájékoztatást kaptak az aktuális tűzmelegelőzési kérdésekben.

A szakhatósági eljárások során törekedtünk a szolgáltató hatósági jelleg erősítésére, az ügyfeleknek, képviselőiknek, illetve a tervek összeállítását végző tűzvédelmi szakembereknek folyamatosan egyeztetési, konzultációs lehetőséget biztosítottunk. A konzultációs lehetőség kiterjed a tervezési, valamint a kivitelezési fázisra, igény esetén a megvalósítandó létesítmény helyszínén is. A szolgáltató hatósági jelleg a tűzvédelmi előírásoknak való megfelelés érvényesítésére terjed ki.

A szakhatósági eljárások számának csökkenésében egyértelműen megmutatkozik a beruházások számának csökkenése, valamint a jogszabályi környezet változásai, amely következtében kevesebb esetben rendelkezünk szakhatósági hatáskörrel.

A legjelentősebb szakhatósági ügyek még mindig az építési és használatbavételi eljárások voltak, ezeket a telepengedélyek és működési engedélyek követték. Az egyéb szakhatósági ügyek száma (nyomvonal jellegű, pirotechnika, leszállóhely, konzultáció, stb.) is közel azonos volt az elmúlt években.

Szakhatósági ügyekben hozott állásfoglalásaink ellen az érintett hatóságok döntéseit érintően – a korábbi évekhez hasonlóan – a múlt évben sem nyújtottak be fellebbezést.

A hatósági osztályok tűzvédelmi szakhatóságként közreműködtek különböző engedélyezési eljárásokban (építési, használatbavételi, működési, telepengedélyezési, zenés-táncos rendezvény, nyomvonal jellegű, pirotechnika, gázveszélyes vízkészlet, leszállóhely,

településrendezési tervmódosítással kapcsolatos ügyek). A szakhatósági tevékenységet jelentős mértékben elősegíti a hatályos szabályzók által adott mérnöki módszerek alkalmazásának lehetősége, amelyet a beruházók, kivitelezők megfelelő mértékben alkalmaztak is.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokban a beruházókkal, tervezőkkel, kivitelezőkkel hatóságunk folyamatosan tartotta a kapcsolatot, így a meghatározott határidőket minden esetben betartottuk. 2022-ben 9 nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásban működtünk közre szakhatóságként, míg tűzvédelmi hatóságként 6 eljárásban. Ezen beruházások közül kiemelhető a kaposvári Keleti Ipari Park területén létesülő üvegyárral kapcsolatos eljárási cselekmények.

A lakossági panaszokat és a közérdekű bejelentéseket minden esetben érdemben kivizsgáltuk, amikor a beadvány a katasztrófavédelem feladatkörébe tartozó problémát vetett fel. Amennyiben a kivizsgálás során tűzvédelmi jogszabálysértést tapasztaltunk, úgy megindítottuk és lefolytattuk a hatáskörünkbe tartozó hatósági eljárást. A beadványok témakörei jellemzően szomszédvita, nem megfelelőnek vélt kémény, tüztávolság meg nem tartása, társasházi folyosókon szabálytalan tárolás, vagy menekülési útvonal leszűkítése voltak.

IPARBIZTONSÁGI SZAKTERÜLET

Veszélyes üzemek szakterület

A vármegyében a jogszabályi előírásoknak megfelelően kettő felső, illetve kettő alsó küszöbértékű veszélyes üzem és további hat küszöbérték alatti üzem található, amelyek súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezettek. 2022-ben egy felső küszöbértékű, illetve három küszöbérték alatti veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem katasztrófavédelmi engedélye került módosításra, továbbá egy jelenleg is kivitelezés alatt álló küszöbérték alatti veszélyes üzem azonosította magát, amelyet iparbiztonsági hatóságunk súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezett.

A veszélyes üzemek éves időszakos hatósági ellenőrzéseit a társhatóságokkal is egyeztetett ütemterv alapján hajtottuk végre. Az időszakos ellenőrzésekre nagy figyelmet fordítunk, vizsgáltuk a rendszer öregedéséből származó esetleges hibaforrásokat, intézkedésre nem volt szükség. A veszélyes üzemek jogszabály alapján évente védelmi gyakorlatokat tartanak, a múlt évben 4 belső védelmi terv gyakorlatot ellenőrzött az Igazgatóság. Az ellenőrzések során hiányosságot nem tapasztaltunk. A különböző technológiák bonyolultsága szükségessé teszi, hogy az üzemeltetők biztosítsanak olyan szakembert a tűzoltó egységek mellé, akik egy esetleges káresemény során hatékonyan tudnak közreműködni a káresemény következményeinek csökkentésében. Folyamatosan monitorozzuk az Igazgatóság területén működő vállalkozásokat annak érdekében, hogy felderítsük a nem jogkövető üzemeket.

2022-ben veszélyes üzemek területén veszélyes anyagokkal kapcsolatos rendkívüli esemény nem történt.

2022-ben 22 alkalommal került sor a Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) riasztására. A riasztások többségében vegyi felderítésre volt szükség (hulladéklerakók tüzei, vízszennyezés, veszélyes áru szivárgás, lakossági bejelentések). A KML feladatai közé tartozik továbbá a radiológiai, biológiai, vegyi-felderítési feladatok, a meteorológiai mérések végrehajtása és a mintavételezés.

A KML állománya havonta továbbképzésen vett részt, ahol az elméleti ismeretek bővítésén túl az egyéni védőeszközök, technikai eszközök és műszerek alkalmazását gyakorolták, továbbá szakmai vezetők közreműködésével értékelték a beavatkozások tapasztalatait.

A KML rendszeresen részt vett a veszélyes üzemek helyszíni szemlén és a katasztrófavédelmi kirendeltségek közúti és vasúti veszélyesáru-szállítási ellenőrzésén.

A KML egy alkalommal került riasztásra RID vasúti rendkívüli eseményhez veszélyes anyag szivárgása miatt. Hiányosságként merült fel a vakkarima tömítetlensége. Két alkalommal veszélyes anyagot szállító jármű közúti balesetéhez riasztották a KML-t, egyik esetben sem az ADR előírásainak be nem tartása okozta a balesetet.

Veszélyesáru-szállítási ellenőrzési tevékenység

Somogy vármegyében a veszélyes áru közúti szállításának (ADR) súlypontja az autópályára tevődik, ezért rendkívül hangsúlyosak a teljes tehergépjármű forgalomra kiható akcióink, amelyek során a teherforgalmat előre telepített táblákkal kitereltük a kijelölt autópálya pihenőbe, ahol a társhatóságokkal biztonságos körülmények között végrehajtottuk a járművek ellenőrzését.

A veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzését 275 alkalommal hajtottuk végre. A közúti ellenőrzések során 2423 járművet vontunk ellenőrzés alá, ebből 360 tartozott az ADR hatálya alá. 55 veszélyes árut szállító közúti járműnél tártunk fel hibát, míg a 37 telephelyi ADR ellenőrzésből 2 esetben fordult elő hiányosság. A szabálytalanságok kapcsán a katasztrófavédelmi kirendeltségek közigazgatási eljárást indítottak, illetve az ellenőrök több esetben a helyszínen intézkedtek a hiányosságok megszüntetésére. Főbb hiányosságok a veszélyes anyag szivárgásából, a nem megfelelő rakományrögzítésből, a gépjármű jelölésének, bárcázásának szabálytalanságából, a nem megfelelő tűzoltó készülékek készenlétben tartásából, illetve a fuvarokmányok helytelen kitöltéséből adódtak.

2022-ben 62 alkalommal ellenőriztük a veszélyes áruk vasúti szállítását (RID), döntő többségben a gyékényesi vasúti határátkelőhelyen. A biztonságos szállítás érdekében minden hónapban közös ellenőrzést hajtottunk végre a társhatóságok – rendőrség, közlekedési hatóság, Nemzeti Adó- és Vámhivatal, továbbá a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály és a Népegészségügyi Osztály – bevonásával.

Az ellenőrzések során 2077 vasúti kocsit vont az Igazgatóság vizsgálat alá, amelyből 699 szállított veszélyes árut, ebből 46 volt szabálytalan. A megállapított szabálytalanságok alapján a katasztrófavédelmi kirendeltségek ellenőrei közigazgatási eljárást indítottak. Főbb hiányosságok a fuvarokmányok és egyéb dokumentációk helytelen kitöltéséből, bárcázási és jelölési hibákból, valamint vakkarimák és csavarok hiányából adódtak.

A veszélyes szállítmányok szakterületen végzett hatósági tevékenység alapvető fontosságú a szabálytalan szállítmányok felderítése és megszüntetése, a szállításban résztvevő vállalkozások jogkövetési hajlandóságának fokozása, és a balesetek megelőzése és kockázatuk csökkentése szempontjából.

Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme

A vármegyében összesen 18 kijelölt létfontosságú rendszerelem található. (4 agrárgazdaság, 2 víz, 5 egészségügy, 3 közbiztonság-védelem, 2 közlekedés, 1 pénzügy, 1 infokommunikációs technológiák ágazatban).

Potenciális kritikus infrastruktúra elemeket (energia, közlekedés, víz) érintő gyakorlatokat negyedévente tartottunk, a védelmi és biztonsági igazgatás területi és helyi szintjének közreműködésével.

Komplex létfontosságú rendszerelem gyakorlatot szerveztünk az áramszolgáltatóval és az egészségügyi szektorban kijelölt létfontosságú rendszerelemmel, amelynek célja a rendkívüli időjárási körülmények következtében bekövetkezett rendkívüli helyzet kezelése, valamint a kárfelszámolásban résztvevő szervezetek, irányító, döntés előkészítő, végrehajtó szervek és a társszervek együttműködésének gyakorlása, modellezése az Igazgatóság koordinálásával.

Hulladékszállítás

Vármegyénkben öt hulladéklerakó található. A vármegye területén négy szolgáltató végez hulladékgazdálkodási közszolgáltatást, ebből három szolgáltató rendelkezik Somogy

vármegyei telephellyel. A szolgáltatók felkészültek a járványhelyzettel kapcsolatosan arra, hogy amennyiben egyszerre több munkavállaló nem tudná felvenni a munkát, akkor is képesek biztosítani a szolgáltatást. A települések kommunális hulladékszállításával kapcsolatosan ideiglenes szolgáltató kijelölésére, szükségellátásra az elmúlt években nem került sor. Somogy vármegyében a hulladékszállítás feltételei biztosítottak.

Felkészültünk a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatás ideiglenes és rendkívüli ellátásával kapcsolatos feladatok területi végrehajtására, a feladatkörhöz kapcsolódóan nyolc kijelölés történt.

ÜGYELETI SZOLGÁLATOK MŰKÖDÉSE

Főigyeleti és műveletirányító tevékenység

A vármegyei műveletirányítás a Somogy Vármegyei Rendőr-főkapitányság épületében kialakított Tevékenység-irányítási Központban (a továbbiakban: TIK) látja el a feladatát. A fő- és műveletirányító ügyeltesek feladataik elvégzéséhez a TIK-ben, és az Igazgatóságon készenlében tartott tartalék ügyeleten is rendelkeznek a szükséges technikai, informatikai eszközökkel, az előírt informatikai követelmények biztosítottak.

Az ügyeleti feladatokat ellátó állomány rendelkezik az előírt képzettséggel, végzettséggel. A szolgálat-szervezés során kiemelt figyelmet fordítottunk a feszes szolgálat-szervezésre úgy, hogy a működőképességet mindvégig színvonalasan fenntartsuk. A vármegyei műveletirányító ügyeletnek továbbra is az adatlapok fogadása, jelzések felvétele, riasztások kiadása, az események kezelése, a jelentési és adatszolgáltatási rendszer működtetése és végrehajtása, a rádióforgalmazás felügyelete és a készenlét fokozásával kapcsolatos feladatok végrehajtása a fő tevékenysége. Az állomány a feladatát magas színvonalon látja el, ennek érdekében a kollégák képzésére nagy hangsúlyt fektettünk.

A vármegyei műveletirányító ügyelet a riasztást a jóváhagyott Műveletirányító Tervek alapján, a PAJZS riasztó rendszer használatával hajtotta végre. A jelzések kezelését, rögzítését az előírásoknak megfelelően végezték.

A múlt évben a riasztások során az ügyelet kiemelt figyelmet fordított az önkéntes tűzoltó egyesületek bevonására, így összesen 249 esetben vettek részt önkéntesek a beavatkozásokban.

A TIK-ben ügyeleti feladatot ellátó rendőr, illetve a katasztrófavédelem ügyeltesei jó munkakapcsolatot alakítottak ki egymással, a két szervezetet érintő közös feladatokat gyorsan, hatékonyan tudták kezelni.

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat az Igazgatóság első számú beavatkozó egysége, tagjai a vármegye hivatásos tűzoltóságainak állományából kerültek kiválasztásra. A szolgálat napi két fővel látja el a feladatát, 24/48-as szolgálati rendben. Az egység szolgálati helye a vármegyei katasztrófavédelmi igazgatóság épületében, Kaposváron van. Technikai felszereltsége jó, a kötelező alaplálha és a tűzvizsgálathoz szükséges felszerelések hiánytalanul rendelkezésre állnak. Elsődleges feladata a tűzoltás vezetésére jogosult vezetők önálló irányító tevékenységének kontrollálása, szükség esetén a beavatkozás irányítása. Káreseti feladatokon kívül a tűzoltóságok ellenőrzése, az állomány gyakoroltatása, oktatása a fő profiljuk. Mindezen felül gyakorlatokat szerveznek és tartanak, valamint elemzik a beavatkozásokat. A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat 2022-ben 79 káreset felszámolásában vett részt, amelyből 31 esetben vette át az irányítást. A szolgálat hat esetben

folytatott le gázvezeték sérüléssel kapcsolatban helyszíni ellenőrzést. A tüzesetek felszámolását követően – indokolt esetben – káreseti helyszíni szemlét tartott, amelyet követően 22 alkalommal lefolytatta a tűzvizsgálati eljárást is.

A Katasztrófavédelmi Művelti Szolgálat ellenőrizte a káresetek helyszínén a beavatkozások végrehajtását is, amelyek során megállapította, hogy a beavatkozások megfeleltek a szakmai előírásoknak. A KMSZ jelentős munkát végzett a képzés és oktatás területén szituációs gyakorlatok előkészítésében, lebonyolításában, oktatási anyagok készítésében, alapfokú tűzoltó szakképzésben, valamint az önkéntes és létesítményi tűzoltók továbbképzésében.

ÖSSZEGRZÉS

Az Igazgatóság a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság munkaprogramja, valamint a Somogy Vármegyei Területi Védelmi Bizottság éves munka- és ülésterve alapján, a féléves munkatervekben kitűzött célokat végrehajtotta.

A tudatos, az ellenőrzések megállapítására támaszkodó tervszerűen irányító vezetés és humán tevékenység, a következetes, a várható eseményekre időben felkészülő hatósági munka, a nem tervezhető helyzetekre a legrövidebb időn belül reagálni tudó művelti képesség eredményeképpen az Igazgatóság a lakosság és a gazdaság biztonságát a valós társadalmi szükségletekre reagálva hatékonyan szolgálja.

A bekövetkezett események kezelése tekintetében eredményes az együttműködésünk a területi és helyi védelmi bizottságokkal, a rendvédelmi és közigazgatási szervekkel, hatóságokkal, az önkormányzatokkal, a karitatív és önkéntes szervezetekkel.

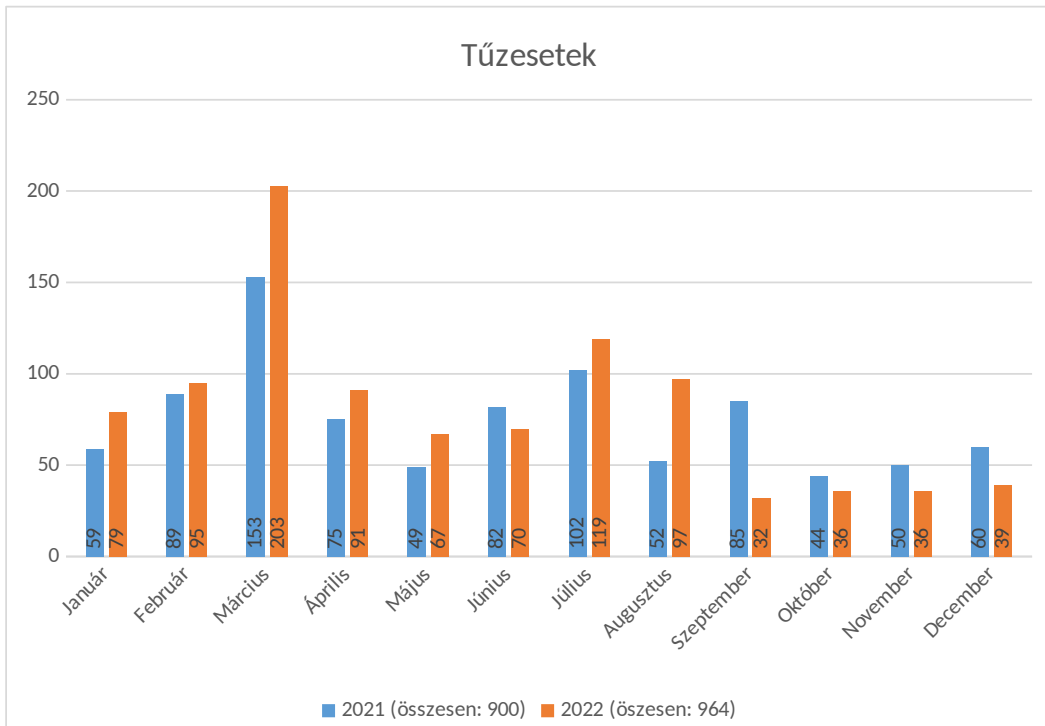
Az Igazgatóság az alaprendeltetését betöltve látta el feladatait, biztosította Somogy vármegye lakosságának élet- és vagyonbiztonságát, a nemzetgazdaság védelmét, ennek garantálására törekszik a szervezet a rendelkezésére álló erőkkel és eszközökkel 2023-ban is. Kiemelt célunk a személyi sérüléssel és halálessel járó tüzesetek, valamint a szabadtéri tüzek megelőzése.

MELLÉKLETEK

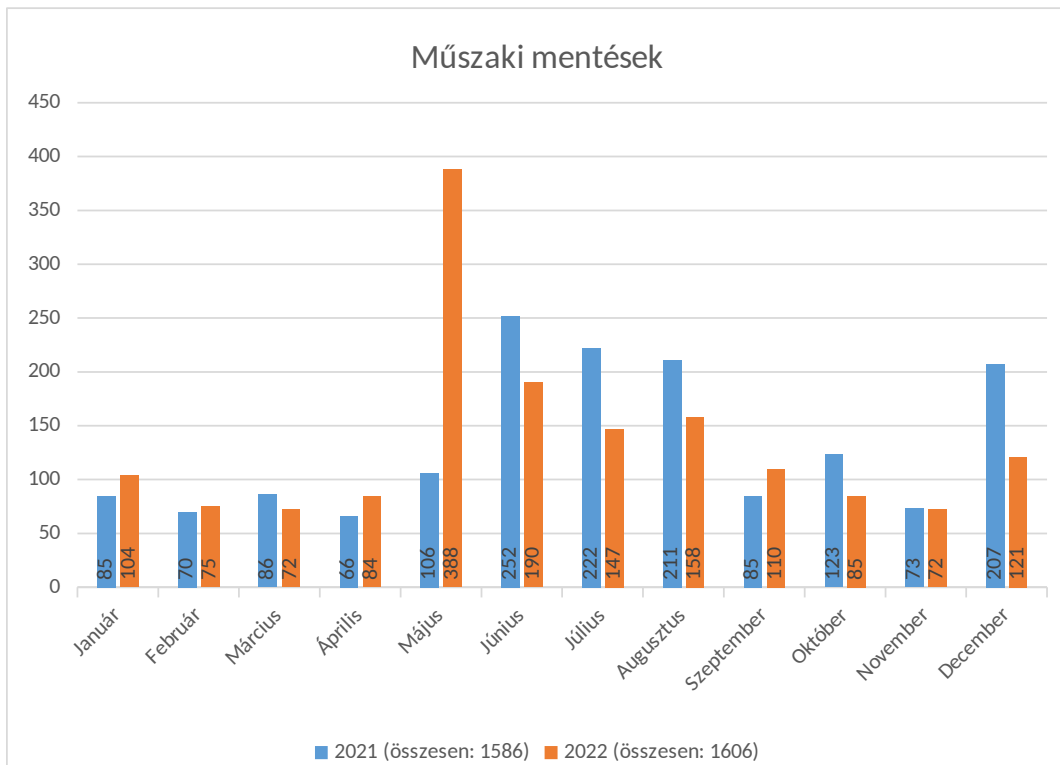
1. számú melléklet: Tűzesetek
2. számú melléklet: Műszaki mentések
3. számú melléklet: Somogy vármegye településeinek katasztrófavédelmi osztályba sorolása

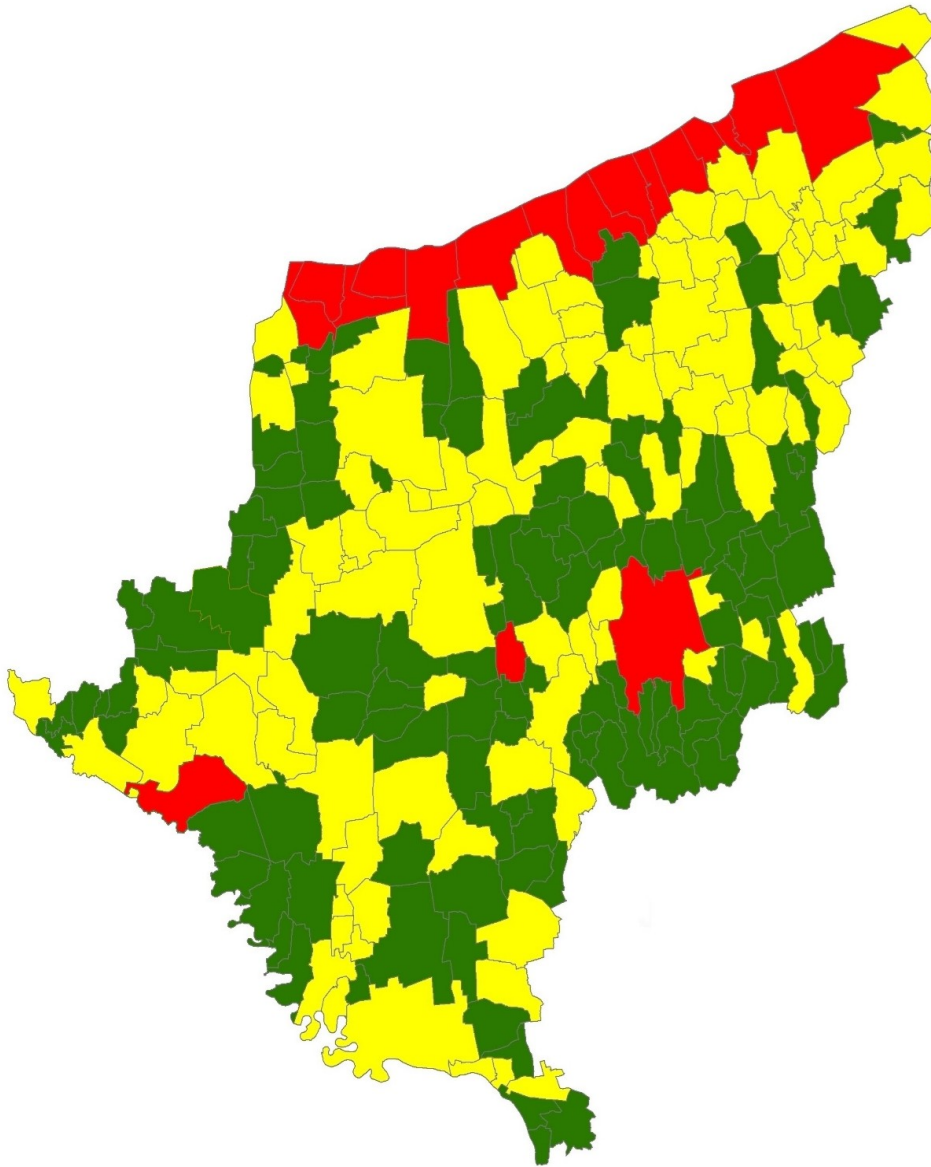
1. számú melléklet

2. számú melléklet

Somogy vármegye településeinek katasztrófavédelmi osztályba sorolása

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36400/170-4/2023.ált.